

Checklista för dig som ska köpa en truckförarutbildning

Det finns lagkrav på truckförarutbildning!

Den som letar efter truckförarutbildning kommer snart att upptäcka att det finns väldigt mycket att välja mellan. Det skiljer sig stort mellan vad utbildningarna säger sig erbjuda: utbildningstiden kan vara mycket olika, hur många trucktyper utbildningen ger kompetens i varierar, och priset kan skilja flera tusen kronor per elev. Hur ska man då göra för att välja rätt?

Varför ska man utbilda?

Först och främst för att trucken faktiskt är den maskin som orsakar flest arbetsplatsolyckor i Sverige.

En bra utbildning ökar säkerheten och motverkar olyckor. Den kan också bidra till lägre kostnader för skador på gods och inventarier.

Utöver det finns lagkrav på utbildning. Arbetsmiljöverkets regler säger att arbetsgivaren måste kunna visa att företagets truckförare har den kunskap – både teoretiskt och praktiskt – som krävs för att framföra trucken säkert.

Vad är en bra truckförarutbildning?

För att styra upp den frågan har arbetsmarknadens parter tagit fram TLP10 – riktlinjer som reglerar vad en bra truckutbildning ska innehålla och hur den ska genomföras.

För att den som beställer utbildningen ska veta att villkoren i TLP10 verkligen uppfylls, måste man få tydlig information av utbildningsanordnaren, om utbildningens innehåll.

Nybörjare eller erfaren truckförare?

En truckförarutbildning ska innehålla både teori och praktik. Teoriundervisningen kan ske i klassrum eller som e-lärande. Praktikundervisningen ska ge de färdigheter som krävs på samtliga truckar som eleven ska använda i arbetet.

Normalt tar det 1-2 dagar för att nå tillräcklig kompetens för de mindre A-truckarna (se nästa sida). För B-truckar, som kan lyfta betydligt tyngre och högre, tar utbildningen 3–5 dagar.

TLP10 anger inte någon exakt tid för hur lång en truckutbildning ska vara. Hur lång tid som krävs beror bland annat på hur teorin genomförs, hur stor grupp elever som undervisas och hur många trucktyper som ingår.

Längden avgörs också av elevens förutsättningar. En nybörjare som aldrig sett en truck tidigare kräver längre utbildning än den som redan kört truck under längre tid.

VISSTE DU ATT?

Det finns cirka 300 000 yrkesverksamma truckförare i Sverige.

Det finns idag cirka 110 000 truckar i drift runt om i Sverige.

Det inträffar i snitt tre olyckor per dag med truckar.

Checklista för dig som ska köpa truckförarutbildning

Hur kan man då göra för att utvärdera olika utbildningar.

Här listar vi några viktiga punkter.

✓ 1. Alla aktuella trucktyper ska vara med

Om det utlovas utbildningsintyg på flera olika trucktyper är det ett krav att man också får praktisk övning på dem. Kontrollera att alla trucktyper som ska ingå i utbildningsintyget faktiskt finns tillgängliga under praktikutbildningen. Om inte, välj en annan utbildare.

✓ 2. Får eleverna tillräcklig tid för teori respektive praktik?

Ingen lär sig att köra flera olika typer av truckar på bara några timmar. Använd sunt förnuft när du jämför utbildningstider. Hur är det under praktiken? Ska en stor grupp samsas om en truck eller finns det flera och tid för varje elev att verkligen lära sig.

✓ 3. Registerhållning av intyg och dokumentation

Arbetsmiljöverket kräver att arbetsgivaren kan visa dokumentation på truckförarnas kunskaper och färdigheter. Säkerställ att du kan få kopia på borttappade utbildningsintyg.

✓ 4. Referenser och utvärdering

Fråga efter vilka referenser utbildningsanordnaren kan ge. Nöj dig inte med korta utlåtanden på en hemsida som inte går att verifiera. Det är också bra om eleverna får göra en utvärdering efter utbildningen.

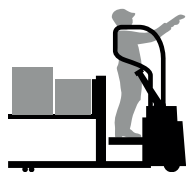
✓ 5. Följer utbildningen verkligen TLP10?

Många utbildningsanordnare påstår sig utgå från TLP10. Det är tyvärr ingen garanti för att den verkligen gör det. Ställ motfrågor om utbildningens innehåll så att du kan få en uppfattning om påståendet stämmer. Om inte, välj en annan utbildare.

TRUCKKATEGORIER ENLIGT TLP10

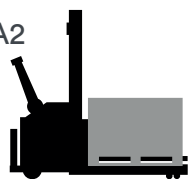
Kategori A

A1

Låglyftande plocktruck
Förarlyft <1,20 m

A2

Ledstaplare*

A3

Låglyftande åktruck
Lyfthöjd ≤0,2 m

A4

Låglyftare*
Lyfthöjd ≤0,2 m

Kategori B

B1

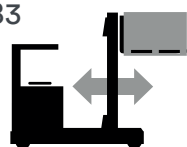
Motviktstruck

B2

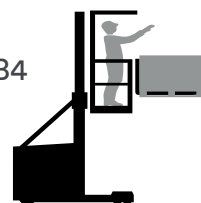
Höglyftande åkstaplare

B3

Skjutstativtruck

B4

Höglyftande plocktruck
Lyfthöjd ≤1,2 m

B5

Smalgångstruck

B6

Fyrvägstruck

Kategori C

C2

Hjullastare

C3a

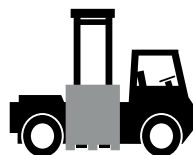
Containertruck

C3b

Timmertruck

C4

Sidlastare

C5

Grensletruck

C7

Teleskoplastare

Kategori D

D1

Drag-/flaktruck

D2

Terminaldragtruck

Av historiska och praktiska skäl har riktlinjer för drag-/flaktruckar och terminaldragtruckar tagits med i TLP10, trots att de inte är truckar enligt Arbetsmiljöverkets definition. Enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter om användning av arbetsutrustning gäller dock samma krav på dokumenterad kunskap för dem som för truckar.

*A2 och A4: med eller utan åkplatta

VAD SKA FRAMGÅ PÅ ETT UTBILDNINGSSINTYGG?

Efter godkänt teoretiskt och praktiskt prov utfärdar truckinstruktören ett utbildningsintyg som visar att föraren genomgått utbildningen och klarat proven. Detta utgör dokumentationen på att eleven tillägnat sig de kunskaper och färdigheter som krävs. På utbildningsintyget anges vilka trucktyper eleven övat med och blivit godkänd för. Det ska också framgå när utbildningen genomfördes, vem som var utbildningsanordnare och instruktörens namn.

På prevent.se kan du ladda ner TLP10.

